

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, April 27, 1982

Nr. 79

BRITAI ATSIĖMĖ PIETU GEORGIA SALAS

SEKMADIENIO RYTĄ KARD. CODY MIRĖ SAVO NAMUOSE

ATLEIDO NUSIKALTIMUS VISIEMS JI PERSEKIOJUSIEMS,
BET BUVO ĮSITIKINĖS, KAD DIEVAS JIEMS NEATLEIS

CHICAGO, Ill. — Praeitą sekmadienį, balandžio 25 d. rytą, kardinolas John Cody rastos negyvas savo lovoje. Matyt, kad bemiegiant jį ištiko širdies priepuolis, nuo kurio jis ir mirė. Tuojau buvo pašaukti keli gydytojai, širdies ligų specialistai, bet jiems nepavyko kardinolui atgaivinti.

Atrodo, kad kardinolas nujautė artėjančią mirtį. Jis parašė ilgą laišką tiems, kurie jį persekiojo, traukė teisman dėl netikslaus bažnytinio pinigų atiskaitymo. Prokuratūra norėjo nušalinti, ar kardinolas nepelėdavo ponai Wilson stambios pinigų sumos dideliu daugiaaukščiui namui įsigyti. Prokuratūra žino, kad kardinolas turėjo teisę tokia suma duoti, bet tuo atveju kardinolas turėjęs sumokėti valstybės mokesčius.

Si būtų sudariusi kardinolui didelių nemalonių, todėl jis norėjęs, kad pats teismas reikala išaiškinti.

Teismas spres šiomis dienomis

Kaltinamajam mirus, labai dažnai bylos nutraukiamos. Buvo manyta, kad ir kardinolo Cody byla bus nutraukta. Bet prokuratūra tuo tarpu atsisakė daryti bet kokią sprendimą. Prokuratūra nenorės skelbti jokio sprendimo laidaityvių metu. Teismas palaiks, kol velionis bus palaidotas, o vėliau visą bylą apsvaistys ir sprendimą paskelbs.

Velionis bus pašarvotas šv. Vardo katedroje.

Minimas arkivyskupo Povilo Marcinkaus vadas.

Kardinolui Cody mirus, minimas visa eilė dvasiškių, kurie galėtų būti paskirti Chicago arkidiecezijos valdytojais. Mūhima visa eilė įtakingų, gabių ir gerų administratorių, bet tikrai popiežiaus galės išrinkti patį tinkamiausią šiai didelei arkidiecezijai valdyti. Chicagoje yra 450 parapijų, kalbančių įvairiomis kalbomis. Parapijoms priklausančių katalikų yra pusrėčio milijono. Chicagoje katalikai turi didelius turtus, kuriuos reikia mokėti administruoti.

Be visos eilės gabių dvasiškių, minimas ir lietuvis arkivyskupas Povilas Marcinkus, dabartiniu metu turis labai įtakingą administracinę vietą. Pradėjo jis rūpintis užsienin važiavusio popiežiaus asmenine apsauga, o

dabartiniu metu jis tvarko visus Vatikano ekonominius reikalus. Popiežius patenkinas arkivysk. Marcinkaus drąsa, greita orientacija ir popiežiaus apsauga ilgoje kelionėje po Afriką, Ameriką, Aziją ir Europą.

Aizrai norėtų, kad Chicago katalikų valdytoju būtų Cincinnati arkivyskupas Joseph L. Bernardin. Kiti mano, kad čia tiktų ir Milwaukee arkivyskupas Rembert G. Weakland. Jis yra tikrai 54 metų amžiaus. Dar kiti norėtų Chicagoje matyti St. Paul - Minneapolis arkivyskupą John R. Roach.

Be to, daugelio yra minimas San Francisco arkivyskupas John R. Quinn. Yra ir tokių, kurie norėtų, kad būtų paskirtas ir Aliaskos arkivyskupas Francis T. Hurley ir dar keli. Kiekvienas jų norėtų valdyti Chicago, nes ji yra pati turtingiausia arkivyskupija.

IZRAELIS ATSAUKĖ KARIUS IŠ SINAJAUS

KAIRAS, Egiptas. — Izraelio kariuomenės vadovybė sekmadienį atšaukė visus savo karus iš Sinajaus. Izraelio kariai nuėjo savo vėliavas visose Sinajaus vietose ir lėktuvais traukė į šiaurę. Labiausiai izraelitams rūpėjo išvežti visus "nacionalistus", kurie buvo įsistiprinę ir nenorėjo trauktis.

Egipto militarinė policija buvo pasiruošusi suvaldyti likusius nacionalistus, bet jų pastangos nebuvo reikalingos, nes paskutinę dieną Izraelio kariai pavyko iš ūkių ir uolų Jamit srityje visus užsilikusius išvežti. Jiems įsakytą kraustytis iš Sinajaus, jeigu nenori būti didelių neramumų provokatoriais.

Kai visas Sinajaus perdavimas buvo įvykdytas, Izraelio premjeras Beginas telefonu pranešė Egipto prezidentui, kad Izraelis po 15 metų grąžina Egiptui visą okupuotą sritį ir palinkėjo sėkmės.

Prez. Mubarakas atsakė, kad taika tarp Izraelio ir Egipto turi būti amžina, jokio karo aletyje neturėtų būti.

Kardinolas John Cody mirė sekmadienio rytą nuo širdies priepuolio. Jis bus pašarvotas šv. Vardo katedroj.

Izraelio kariuomenės vadovybė sekmadienį įsakė nukelti savo vėliavas Sinajaus pozicijose ir atšaukti visas savo jėgas iš Sinajaus.

JARUZELSKIS TVIRTINA, KAD LENKAI TURES VARGTI 8 METUS

TEBEKALTINA GIJEREKA IR SOLIDARUMO UNIJĄ, SUKELUSIĄ GANA DAUG STREIKŲ

VARŠUVA, Lenkija. — Prieš dvi savaites lenkų ūkio ministras pareiškė, kad krašto gyventojai turi didelių ekonominių sunkumų, o penktadienį generalas V. Jaruzelskis pareiškė, kad lenkai turės panašiai vargti dar aštuonerius metus.

Dvi dienas posėdžiavo komunistų partijos centro komitetas. Pasitarimai buvo paskirti labai sunkiems lenkų ūkio reikalams. Centro komitetas anksčiau, kad lenkam teks pabadauti ir susispausti bent aštuonerius metus. Gen. Jaruzelskis baigė pasitarimus gana ilga kalba. Jis palietė praeitį ir dabartį. Jis aiškiai pasakė, kad komunistų partijos sekretorius Edvardas Gierekas padarė labai didelę klaidą. Jis viską pirkto Vakaruose, jam reikėjo ar nereikėjo. Padarė labai daug skoli. Bet jis nubrėžė, kad krašto ūkiui dar labiau pakenkė pačių lenkų streikai.

Jaruzelskis kalbė vėčia Solidarumui

Gen. Jaruzelskis pareiškė, kad Solidarumo unija ir jos organizuojami streikai labiau išardė lenkų ūkį. Jeigu ne tie streikai, tai šiandien Lenkija nebūtų turėjusi tokių didelių ekonominių sunkumų.

Įdomu, kad Jaruzelskio kalba, pasakyta Lenkijos komunistams, buvo gėrokai išcenzūruota. Televizija ne viską paskelbė, ką jis komunistams pasakojo. Savo laiku jis pasmerkė komunistų partijos narių pasimtas

privilegijas. Darbininkai negandavo mėsos ir riebalų, bet komunistų šeimos gaudavo. Galimas daiktas, kad pats Jaruzelskis išbraukė iš savo kalbos kai kurias vietas.

Komunistų partijos nariai pradeda atsigauti, nors tuo tarpu dar nežinia, ar jie pajęs palaišyti savo vardą lenkų darbininkų tarpe. Ypatinųjų privilegijų turėjo laivų dirbtuvėse dirbusieji rusai ir komunistai.

PRASIDĖJO NERAMUMAI GAZOS SRITYJE

RAFA, Gaza. — Izraelio ginkluotoms pajėgoms pasitraukus iš Sinajaus, tuojau prasidėjo neramumai visoje Gazos srityje.

Egipto prezidentas Sadatas, norėdamas galimai greičiau baigti nesuspėjimus, visą Gazos sritį atidavė palestiniečiams, kad Egiptas neturėtų su jais jokių neramumų. Gazą atidavė, bet ten būta ir egiptiečių, nieko bendro nenorėjusių turėti su palestiniečiais. Egiptiečiai daugiausia buvo Rafa srityje, o palestiniečiai toliau į šiaurės rytus. Dabar palestiniečiai nori brautis į Rafos pietinę pusę.

Kad neprasidėtų kovos tarp egiptiečių ir palestiniečių, teko pastatyti viduryje Rafos spygliuotų vielų tvoras.

— Britų karo laivai koncentruojasi prie Pietų Georgia salos, kad iš ten galėtų organizuoti pultį argentiniečius Falkland salose.

MIRĖ BUVES NATIONAL GEOGRAPHIC ŽURNALO REDAKTORIUS

MIAMI, Fla. — Praeitą penktadienį nuo širdies smūgio mirė Melville Bell Grosvenor, buvęs National Geographic žurnalo ilgametis redaktorius, kelių mokslinių ekspedicijų organizatorius, National Geographic namų centro Washingtone įsteigėjas ir įvairių sumų mokslo tikslams gavėjas. 1967 m. perleides National Geographic bendrovės ir redaktoriaus pareigas savo sūnui Gilbertui ir išvažiavęs į Florida.

Jojo senelis Alexander Graham Bell buvo telefono išradėjas, o jojo tėvas Gilbert Grosvenor redagavo "National Geographic" Society iki 1954 metų. Jis suorganizavo mokslinių ekspedicijų į Himalają, Antarktiką, Majų paminklus Jukalano pusiasalyje ir paskyrė išliu žurnalo numerius šioms klaukimams aptarti.

— Varšuvos arkivyskupas J. Glomp, prieš išvykdamas į Romą, susitiko su generolu V. Jaruzelskiu.

— Salvadora kariuomenės vadovybė paneigė žinias, kad kariai nužudė 48 nekaltus civilius.

— Argentinos peronistai pakeitė politiką ir nutarė remti generolų nularimą veržtis į Falkland salas.

— Kentucky policija suėmė žmogų, įtariamą nušovimu teisėmū ludininkės ir trijų televizijos bendrovės tarnautojų New Yorke.

PRIPLAUKĖ PRIE GRYTVIKEN PENKI BRITŲ KARO LAIVAI

PO DVIEJŲ VALANDŲ SUSISAUDYMO, ARGENTINIEČIAI
ISKELE BALŲ VĖLIAVĄ IR PASIDAVĖ

LONDONAS, Anglija. — Sekmadienio rytą penki britų karo laivai priartėjo prie rytinės Pietų Georgia salos, apšaudė Grytviken uostą, išskėlė marinius, dvi valandas pasižaudė, o saloje buvę argentiniečiai išskėlė baltą vėliavą ir pasidavė nelaisvėn, pranešė britų gynybos ministeris John Nott.

Kartu su gynybos ministru slovėjo ir premjerė Margaret Thatcher, kuri pasidžiaugė gynybos ministerio pranešimu apie Pietų Georgia salos atėmimą iš argentiniečių ir pasveikino britų ginkluotą pajėgą, išlaisvinusią britų salą, kurią argentiniečiai pagrobė balandžio 3 dieną.

Papildomas pranešimas sakė, kad du britų helikopteriai salų vandenyse apšaudė iškilusį Argentininos narlaivį. Britų malūnsparniai, vežę į salą britus marinius, pastebėjo Argentininos narlaivį ir jį apšaudė.

Britų marinams nusileidus, prasidėjo susisaudymas, kuris tęsėsi porą valandų. Argentiniečiai išskėlė baltą vėliavą ir pasidavė nelaisvėn. Nuginklauta apie šimtas Argentininos karių, pasirušusių ginti Grytviken apylinkes. Marinams padėjo britų karo laivai, nustaė Argentininos karių centrus ir juos vykusiai apšaudė.

BUENOS AIRES. — Argentinos vyriausybė atidžiai seka britų ginkluotų pajėgų įsiveržimą į rytinę Pietų Georgia salą, bet nenori skelbti, kad salą valdžiusieji argentiniečiai būtų pasidavę britų nelaisvėn.

Argentinos vyriausybė negali vadovauti vien britų vyriausybės pranešimais. Argentinos vyriausybės pranešimai yra kitokie, negu britų. Argentinos kariuomenės vadovybė žino, kad didelė Argentinos karių dauguma, gynusi Pietų Georgia salą, pasitraukė į kitas salos pozicijas ir yra pasirūšusi tęsti kovą prieš bandančius įsiveržti į salą.

Argentinos vyriausybė skelbia, kad britai sulaužė pasitarimų dėsnius. Jeigu eina pasitarimai, tai britai neturi teisės pulti argentiniečių laikomą salą. Britai nutraukė pasitarimus ir sekmadienio rytą puolė Argentinos ginkluotą jėgą, esančią Pietų Georgia saloje.

Argentiniečiai pripažįsta, kad britai sutraukė į P. Georgia salos vandenį galingesnes jėgas ir gali paimti salą, bet Argentinos vyriausybė ir toliau tą salą laikys Argentinos nuosavybe.

LONDONAS, Anglija. — Britų radijas praneša, kad britų karo laivai, malūnsparniai ir mariniai privertė argentiniečius mesti ginklus ir pasiduoti nelaisvėn. Britai paėmė nelaisvėn 430 Argentinos karių.

Britai mano, kad Grytviken uosto vandenys nuskendo Argentinos narlaivius, nes toje vietoje, kur narlaivis buvo britų lakūnų apšaudytas, nusileido į dugną, o vandens paviršiuje iškilo didelė aliejaus dėmė.

Argentinos kariai P. Georgia saloje vargų galės vesti kovą kitose salos vietose, nes ten krantai labai statūs. Vietomis jie siekia 10,000 pėdų aukščio. Tų kalnų viršūnės žemą ir vasarą yra šaltos ir apsnigtos. Siek tiek žemesnės yra vakariniai P. Georgia salos krantai. Argentiniečiai toli nuo Grytviken uosto negalėjo nužgyuoti. Argentiniečiai nežino, kur dingo 24 britų paskročių sargai, saugojusieji Pietų Georgia salą.

Pasikėsinimo prieš prezidento R. Reagano gyvybę byla pradėama šiandien.

KALENDORĖLIS

Balandžio 27: Petras Kantl, Zita, Aušra, Norvaiša, Gervė, Kutrimas, Baukė.

Saulė teka 5:53, leidžiasi 7:44. Oras debesuotas, vėdinis, lija.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ.

Raštas siųsti: 1616 So. 49 Ct., Cicero, Ill.

Redakcinė komisija: ST. JUŠKENAS, A. PLESKYS, A. REPSIENĖ.

V. P. KARKLAS

LIET. BENDRUOMENĖS RINKIMA Tik okupanto draugai ir simpatikai dalyvaus rinkimuose

Žmogui kažkaip yra įgimtas noras dideliais žygdarbiais spindėti, savo drąsa visus stebinti, savo planais visur ik pirmauti ir pirmauti. Mums, lietuviams, ši ypatybė toli gražu nėra svetima. Mūsų protėviai kovėsi su isorės ir vidaus priešiniais, pagaliau kovėsi tarp savęs ligi visai sunyko ir buvo pavergti.

Bet ir vėliau, kovos narso apimtį, kovėsi kaimas su kaimu, arba kaimynas su kaimynu bylinėjosi ligi abudu išdavo ubagais. O tarpusavio kautynėms priešinėjosi, nors ir beverčių, visada yra daugybė. Ir man vieną kartą teko tokias kautynes stebėti. Buvau dar visai mažas, ne mokyklą dar neįėjau. Tėvai važiavo į kaimyninę parapiją, rodo, į Ražanavos atlaisdus, na, ir mane nusvežė.

Žmonių daugybė, bažnytelė maža, stovėjimas ant šventoriaus. Vienas kunigas pamokslą sakė bažnyčioje, kitas lauke. Viskas buvo labai puiku, bet pamaldoms būgantis kažkas už šventoriaus tvoros pradėjo per daug garšiai kalbėti, grupuotis, bartis. Tėvų patarimu mes eiti arčiau arklių. Sako, dar arklius pabaidys, ką tu su durniais. Vos pasiekėm arklius, vienas tvirtas, žaliūkas vyras pralėkė pro mus kuoliu mosikuodamas ir baisiai šaukdamas: "Palauk tu, rupūžė! Kaip aš tau duosiu, tai tu motkos pienu atsirūši", ir šokinėdamas per dyšelius, kažką nusiūvė aplink šventorį.

Tai įvyko prieš daug, daug metų, ir tai buvo bene paskutinės mūsų mūšys aplinkėje. Civilizacija vis daugiau ir daugiau darė įtakos, išmokome rašyti ir skaityti, kuolus pakeitė plunksnaokiai, tik kultūra mūsų kažkaip dar nepasivijo. Tarpusavio mūšynės vyksta ir toliau.

Tipingų pavyzdžių galėtų būti ir "Draugo" 1982 m. balandžio 7 dienos numerioje atspausdintas vedamasis "Jūs balsuosite — mes šaudysim". Po šio vedamojo pasirašęs tūlas ponas M.Dr.

Pacituosiu pažodžiu šio vedamojo pabaigą, kur kalbama apie Lietuvos kilmę ir lietuviškas bėdas. Cituoju:

"Ši Salvadora patirties galima išvesti paralelę ir į mūsų kilmę. Štai, gegužės 8 ir 15-16 d. vyks rinkimai į JAV LB tarybą. Kad juose nedalyvaus asmenys, kurie nuo lietuviškų reikalų atitolę ar kurie dėl vieno ar kito priežasties ne simpatizuoja LB idėjai, nestebina. Bet kad rinkimus būtų kotavęs asmenys, kurie sakosi tik bendruomenininkai, tik nepatvirtinti dabartinės jos vadovybės kryptimi, nesuprantant, kad rinkimai yra geriausias būdas nepatvirtinti valdžiai atstovų. O dalyvauti tuose rinkimuose galima dvejopai: ir statant kandidatūras, ir balsuojant. Deia, kai kurie labiausiai nepatenkintieji jau kuris metas šia privilegija nesinaudoja. O vėtoj to, savinasi Bendruomenės valda tokiais nežinia kieno išieigtais, diversinėmis organizacijomis, kurios jokių rinkimų nepripažįsta.

Nesant boikotu ir diversinimo, pasirašius LB tarybos rinkimuose, balsavo 8.000, su

viršum asmenų. Tai didesnis balsuotojų skaičius negu visų kitų rinkimus praktikuojančių lietuviškų organizacijų kartu sudėjus. Šiais metais tikimasi nemažesnio entuziazmo.

Bendruomeninių rinkimų boikotavimas teliudija du dalykus: norą pakenkti ir baimę pralaimėti. Lygiai dėl tų pačių motyvų Salvadora rinkimus boikotavo komunistai ir pastarųjų suvilioti kairieji.

Baisiausiais trokšdami valdžios, jie vis dėlto suprato, jog nėra tų, kurie trokštų būti jų valdomais. Tada belieka viena išeitis: į balsuojančius šaudyti. Arba, mūsų atveiu, ant jų galvų mėti dumblą. Bet — ar tai ne tautinių musmirių keizais?

Skačiau šį "Draugo" vedamąjį ir negalėjau atsistebėti, kaip labai ponas M.Dr. primena ankietą, kurioje apie šventorių lakstantį vyrą. Jiedu taip labai panašūs savo negatyvumu. Jų abiejų elgesyje nėra nieko pozityvaus, nieko pasigėrėtino. Paanalizuokime. Pirmiausia sužinome, kad kitą mėnesį bus LB tarybos rinkimai ir tuoj pat pabrėžiama, kad nebusuosi, tik, kurie nuo lietuviškų reikalų atitolę, ar kurie nesimpatizuoja LB idėjai.

Ne paslaptis, kad LB viena iš idėjų yra sugriauti ALTA, VLIKą ir BALFą, perimant jų funkcijas. Kaip LB gali laukti simpatijų iš žmonių, kurie šias organizacijas remia. Jie balsuodami patys sau prieštarauti ir šias organizacijas griauti.

ALTA, VLIKas, BALFas ir jų rėmėjai, žinoma, nebusuos, bet dėl to tvirtinti, kad jie yra atitolę nuo lietuviškų reikalų, nesiderina su jokia logika. Juk tos organizacijos jau 40 metų kaip sėkmingai vadovauja visam lietuviškam judėjimui.

Jie nebusuos tik dėl to, kad LB išsigimė, pavirto frontininių padalinii, užsigeidė būti Lietuvos okupanto draugais ir prarado savo visuotinio bruožą.

Niekas negali drausti frontininkams rinkti savo tarybos, bet tas visai neliečia visų lietuvių. Tai vienu frontininkų reikalas.

Ponas M.Dr. tikrai visai ne reikal švaistosi kuolu, nors ir labai karingai. Tačiau jis lyg na LB rinkimus su Salvadora rinkimais ir sako, kad tik komunistai ir ju suvilioti kairieji nebusuos, bet mėtys dumblą ant balsuojančių. Tuos, kurie nebusuos, ponas M.Dr. vadina — tautiniais musmirėmis.

Kadangi ALTA, VLIKas ir BALFas nebusuos, tai pagal poną M.Dr. galvoju, kad šiuo vedamąjį organizacijų vadovybėje sėdi komunistai ar ju suvilioti kairieji. Net ku, kad, be pono M.Dr., aš rašau, nors dar vienas žmogus, kuris, nors ir netiesiogiai, drįstų dr. K. Bobeli, dr. K. Sidlauską ir poną M. Rudis vadinti komunistais, suviliotais kairiaisiais ir tautiniais musmirėmis. Atrodo, kad ponui M.Dr. bet koks galvojimas yra visai svetimas ir nežinomas procesas.

Jeigu ponas M.Dr. yra vienas iš mūsų "Draugo" redaktorių, tai jam daroma didelė skriauda.

R. LB-nės Marquette Parko apylinkės 1982 metų valdyba. Sėdi iš kairės: EL. Mickus, Ant. Gustaf, pirm. Ig. Petrauskas, Stef. Kaulėnienė, J. Krivėnas. Stovi: J. Bagdžius, Pr. Adomaitis, J. Jasiūnienė ir V. Kozica. (Foto C. Genutis)

Lituanistikos katedros steigimo reikalas nerealias ir neaiškus

Principe, tautinės kultūros ugdymo reikalas ir tautinio kultūrinio prestižo požymis. Lituanistikos katedros steigimo reikalas nerealias ir neaiškus.

Toliau ponas M.Dr. labai džiaugiasi, kad prieš kelis metus LB tarybos rinkimuose balsavo virš 8.000 žmonių, ką jis laiko triuškinančiu laimėjimu. Šmet jis tikisi dar didesnio entuziazmo.

Ar tikrai 8.000 balsuotojų yra labai daug? Jeigu Amerikoje yra apie 200.000 aktyvių lietuvių, tai 8.000 sudaro tik 4% viso aktyvių lietuvių skaičius, o kur dingo kiti 96%, kodėl jie nebusuos?

Zinoma, pagal poną M.Dr., paaiškinti labai lengva: jie tautinės musmirės.

Ką sakyti, jeigu Amerikos prezidento rinkimuose balsuotų tik 4%? Ar tai laikytume triuškinančiu laimėjimu? O ne, tai būtų ženklas visiškai nepasitikėjimo.

Nors tvirtinama, kad LB rinkimai yra patys demokratiškiausi, bet atrodo, kad jiems daroma visai rimta priekaišta. Žinoma, šimtą tikrai balsuos, bet 90% — ne.

Pamąstykime, kas balsuos ir kas ne. Juk prieš rinkimus apibūdinti ponia M.Dr. man, kad ALTA, VLIKas, BALFas ir visi jų rėmėjai yra atitolę nuo lietuviškų reikalų ir yra tautinės musmirės.

Nebalsuos tie, kurie mano, kad ALTA, VLIKas ir BALFas yra šarminės, tautinės ir kalinės ir gerbia šias organizacijas, o LB pavirto frontininkų padalinii, neišsprendžia mū į rūpesčių.

Lituanistikos katedros steigimo reikalas nerealias ir neaiškus

Principe, tautinės kultūros ugdymo reikalas ir tautinio kultūrinio prestižo požymis. Lituanistikos katedros steigimo reikalas nerealias ir neaiškus.

Jei šiandieninė išeivijos nuolauka ir situacija yra jau nepalanki Lituanistikos katedrai steigti ir ją išlaikyti, tai rytoj yra dar nepalankesnis. Būkime realūs ir atvirai lietuvių išeivijoje silpnėja, lietuvių šaknys žūsta. Laikraščiai, žurnalai, leidžiamų knygų tiražai nedidėja. Mažėja lituanistikos mokinių skaičius ir užsidaro lituanistikos mokyklos. Gaila, ir labai gaila, bet tai yra faktas, su kuriuo tenka skaitytis, darant bet kokius kultūrinio plėtojimo planus, ypač ir ateitį, tenka gerai pasvarstyti.

Išeivijos kultūrinio gyvenimo ir svietimo reikalo faktai aiškiai liudija, jog išeivija jau įžengė į lietuvių regresą. Tiek pat pastebėti, jog šis kultūros bei svietimo smukimo procesas pradėjo žymiai anksčiau, negu kad kultūrininkų buvo pramalyta apskaičiuota. Žinoma, dėl lituanistinio svietimo ir kultūros silpnėjimo perankstyvo proceso vyksmo pati didžioji kaltė tenka LB, Bendruomenės, kuri šioje srityje užsigažavo, bet savo įpareigojimo nevykdė, nuo jo nusigrįžo ir pasuko politikos keliu.

Žmogus sava prigimtimi yra rišotas: jei jis dirba vieną darbą, tai jis negali tuo pačiu laiku dirbti kito.

Na, bet leisime pareigas eiti, paikime ateities istorikui: te jis tars savo žodį ir atiduos kas kieno užlaikymą.

Šio rašinio tikslas — žvilgtelti į esamą padėtį, patikrinti galimybes nustatyti išeivijos visuomenės pajėgumą steigti ir išlaikyti Lituanistikos katedrą, kad dėl neapskaičiuojamo netektų išeivijai padaryti bereikalingų išlaidų ir susilaukti moralinio smūgio.

Jeigu ponas M.Dr. yra vienas iš mūsų "Draugo" redaktorių, tai jam daroma didelė skriauda.

Lituanistikos katedros steigimo reikalas nerealias ir neaiškus

Šitokio dydžio išlaidas gali pakelti tik valstybės išdais.

Svarbiausias klausimas: iš kur profesoriai, iš kur studentai?

Esama padėtis tenka vertinti realiai. Daugumos išeivių vaikai, ypač valkaičiai, jau nekalba lietuviškai, arba labai silpnai, vos-nevos su tėvais susikalba "virtuvine" kalba. Retas jų skaito lietuvišką knygą ar laikraštį, nes jie jau yra nepajėgūs jų įkasti. Literatūrinis žodynas, reikalingas lituanistikos studijoms, yra dar labiau jiems neįkandamas. Lituanistikos mokyklų mokinių skaičius kasdien mažėja: lituanistikos mokyklos užsidaro. Pavyzdžiui, Cicero lietuvių kolonijoje ilgis metus ir pavyzdžiingai veiksui lituanistinė mokykla, savo laiku turėjusi virš šimto mokinių, taip pat mažėjusi, šmet jau visai užsidarė. Pasigriežiai veikt skautų bei skautė vienetai, seniai jau nebeveikia. Taip, tai yra skaudūs tiesa, bet tai yra faktas, kuris daug sako ir su kuriuo tenka skaitytis. Tad ir sakoma, jog darant bet kokius kultūrinio gyvenimo veiklos planus, ypač ir ateitį, tenka gerai pasvarstyti.

Išeivijos kultūrinio gyvenimo ir svietimo reikalo faktai aiškiai liudija, jog išeivija jau įžengė į lietuvių regresą. Tiek pat pastebėti, jog šis kultūros bei svietimo smukimo procesas pradėjo žymiai anksčiau, negu kad kultūrininkų buvo pramalyta apskaičiuota. Žinoma, dėl lituanistinio svietimo ir kultūros silpnėjimo perankstyvo proceso vyksmo pati didžioji kaltė tenka LB, Bendruomenės, kuri šioje srityje užsigažavo, bet savo įpareigojimo nevykdė, nuo jo nusigrįžo ir pasuko politikos keliu.

Žmogus sava prigimtimi yra rišotas: jei jis dirba vieną darbą, tai jis negali tuo pačiu laiku dirbti kito.

Na, bet leisime pareigas eiti, paikime ateities istorikui: te jis tars savo žodį ir atiduos kas kieno užlaikymą.

Šio rašinio tikslas — žvilgtelti į esamą padėtį, patikrinti galimybes nustatyti išeivijos visuomenės pajėgumą steigti ir išlaikyti Lituanistikos katedrą, kad dėl neapskaičiuojamo netektų išeivijai padaryti bereikalingų išlaidų ir susilaukti moralinio smūgio.

Jeigu ponas M.Dr. yra vienas iš mūsų "Draugo" redaktorių, tai jam daroma didelė skriauda.

Jeigu ponas M.Dr. yra vienas iš mūsų "Draugo" redaktorių, tai jam daroma didelė skriauda.

kyti Lituanistikos katedrą, kad dėl neapskaičiuojamo netektų išeivijai padaryti bereikalingų išlaidų ir susilaukti moralinio smūgio.

Jei nebus mokinių, neveiks ir lituanistinės mokyklos. Tai iš kur atsirastų studentai ir Lituanistikos katedros profesoriai? Šis klausimas labai ir labai opus. Nebent Lituanistikos katedros organizatoriai yra iš anksto pramatę ir užplanavę studentus bei profesorius kviešti iš okupuotos Lietuvos? Jei taip, tai bausis ir pagalvoti, kad už Lituanistikos katedros reikalą gali būti išduota tautinės misija: visiškai suniekinotos dėtos ir dedamos Lietuvos laisvinimo pastangos ir visai išeivijai, prieš jos valią, užtraukta didžiausia tautinė gėda ir politinė atsakomybė prieš Vakarų demokratiją ir prieš istoriją. Yra rimto pavojus, kad tokia galimybė yra, ir šio pavojus ženkla skelbiu kaip ta Romos žąsis...

Politiškai gudrauti okupantas moka ir turi patirties. Pavyzdžiui, kad ir okup. Lietuvoje: įsteigia kokį nors fabrikelį ir tuojau, specialisto priedanga, atgabenama iš Rusijos šimtas būrių. Jie šitaip gudrai veda Lietuvos kolonizaciją ir stiprina okupaciją. Tad okupantui lengva duoti patarimus ir savo patikėtiniams kaip greičiau ir sklandžiau išeivijai.

Dabar, praktiškai, lietuvių išeivijoje didžiausią atsakomybę priskiriame jaunai lietuviškai šeimai, svetimos kultūros aplinkos įtakos neigiamybių alinamai, ir jaudinamės atlikę tautinę pareigą. Tai tik paradoksas!

Z. Juš.

JAV REORGANIZACINĖS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

Naujai išrinkta Centro valdyba pasiskirstė pareigomis ir imsis intensyvaus darbo.

Sudaryta KULTūros TARYBA ir R. LB. FINANSŲ FONDO KOMITETAS. Šiems organams yra pavesta sudaryti kadencijos veiklos planą, kurį, pagal statutą, turi priimti Centro valdybos posėdis ir patvirtinti Tarybos prezidiumas. Z. Juškevičienė, Centro valdybos kultūros reikalų vadovė, jau parengė 1981-84 metų kadencijai kultūrinės veiklos darbo planą ir patiekė Centro organams priimti.

Sudarytas veiklos planas yra gana plačios apimties, reikalaujantis daug išlaidų. Manoma, kad kiek leis pajėgumas ir finansiniai ištekliai, tiek daug ir bus padaryta. Yra užplanuota daug r. gana reikšmingų, išeivijai būtinai reikalingų, naudingų darbų, net ir ateitį išliekančių.

R. LB. Kultūros taryba sudaryta: A. Katelienė, Ig. Petrauskas, A. Pleskys, J. Tričys ir Z. Juškevičienė. Yra pakviesti ir dar keli šiti intelektualai, kurie, nors neaiš, o oficialų sarašą, bet mieri antiko, ir kur tik reikės, visada patalpininkaus.

R. LB. Finansų Fondo Komitetą sudaro: K. Ciurinkas — pirmininkas; nariai — visų aplinkinių pirmininkai: V. Pocius, Ig. Petrauskas, A. Skopas, Rutkauskas, A. Repšienė, V. Vaičiūnas.

Šio komiteto nariai, su pirmininku K. Ciurinku, priešakys, jau ir suka fondo veiklos ratą; jau yra kontaktavę Reorganizacinės LB-nės idėjai pritariančius asmenis ir yra gavę stambias aukas. Be to, Finansų Fondo Komitetas yra numatęs ir kitus būdus bei kelius finansams telkti. Finansai yra gyvybiškai reikalingi kultūros programai vykdyti ir LB-nės vadovybės užtęstai ir keli metai besitęsiant; bylei prieš R. LB-nės idėjas.

Šio rašinio tikslas — žvilgtelti į esamą padėtį, patikrinti galimybes nustatyti išeivijos visuomenės pajėgumą steigti ir išlaikyti Lituanistikos katedrą, kad dėl neapskaičiuojamo netektų išeivijai padaryti bereikalingų išlaidų ir susilaukti moralinio smūgio.

Jeigu ponas M.Dr. yra vienas iš mūsų "Draugo" redaktorių, tai jam daroma didelė skriauda.

viją paversti okupuotos Lietuvos kolonija. Todėl, reikia budėti.

Turime Lituanistikos institutą, ir jis veikia; reikia tik jį stiprinti, remti finansškai, moraliai ir kelti jo mokslo lygį, kad institutas pilnai patenkintų išeivijos kultūrinis ir svietimo reikavimus. Tik sustiprintas institutas gali būti pajėgus parengti tinkamus lituanistikos mokyklų mokytojus, kultūros darbuotojus, organizacijų vadovus ir chorų bei tautinių šokių mokytojus. To labiausiai išeivijai reikia — išeivijos sąlygose tautinei gyvybei išlaikyti. Tik dėmesio ir paramos Lit. Institutui!

Užuot svajoję apie tai, kas neįgyvendinama, pradėkime gelbėti tai, kas dar galima išgelbėti: skubiausiai pristabdykime tautinės kultūros nykimo perankstyvą procesą. Reikia nedelsiant mobilizuoti visas turimas kultūrinės bei svietimo jėgas ir gelbėti lietuvių šaknis, kreipiant dėmesį į lietuvišką šeimą ir į jos vaikų lietuvišką auklėjimą.

Dabar, praktiškai, lietuvių išeivijoje didžiausią atsakomybę priskiriame jaunai lietuviškai šeimai, svetimos kultūros aplinkos įtakos neigiamybių alinamai, ir jaudinamės atlikę tautinę pareigą. Tai tik paradoksas!

Z. Juš.

JAV REORGANIZACINĖS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

Naujai išrinkta Centro valdyba pasiskirstė pareigomis ir imsis intensyvaus darbo.

Sudaryta KULTūros TARYBA ir R. LB. FINANSŲ FONDO KOMITETAS. Šiems organams yra pavesta sudaryti kadencijos veiklos planą, kurį, pagal statutą, turi priimti Centro valdybos posėdis ir patvirtinti Tarybos prezidiumas. Z. Juškevičienė, Centro valdybos kultūros reikalų vadovė, jau parengė 1981-84 metų kadencijai kultūrinės veiklos darbo planą ir patiekė Centro organams priimti.

Sudarytas veiklos planas yra gana plačios apimties, reikalaujantis daug išlaidų. Manoma, kad kiek leis pajėgumas ir finansiniai ištekliai, tiek daug ir bus padaryta. Yra užplanuota daug r. gana reikšmingų, išeivijai būtinai reikalingų, naudingų darbų, net ir ateitį išliekančių.

R. LB. Kultūros taryba sudaryta: A. Katelienė, Ig. Petrauskas, A. Pleskys, J. Tričys ir Z. Juškevičienė. Yra pakviesti ir dar keli šiti intelektualai, kurie, nors neaiš, o oficialų sarašą, bet mieri antiko, ir kur tik reikės, visada patalpininkaus.

R. LB. Finansų Fondo Komitetą sudaro: K. Ciurinkas — pirmininkas; nariai — visų aplinkinių pirmininkai: V. Pocius, Ig. Petrauskas, A. Skopas, Rutkauskas, A. Repšienė, V. Vaičiūnas.

Šio komiteto nariai, su pirmininku K. Ciurinku, priešakys, jau ir suka fondo veiklos ratą; jau yra kontaktavę Reorganizacinės LB-nės idėjai pritariančius asmenis ir yra gavę stambias aukas. Be to, Finansų Fondo Komitetas yra numatęs ir kitus būdus bei kelius finansams telkti. Finansai yra gyvybiškai reikalingi kultūros programai vykdyti ir LB-nės vadovybės užtęstai ir keli metai besitęsiant; bylei prieš R. LB-nės idėjas.

Šio rašinio tikslas — žvilgtelti į esamą padėtį, patikrinti galimybes nustatyti išeivijos visuomenės pajėgumą steigti ir išlaikyti Lituanistikos katedrą, kad dėl neapskaičiuojamo netektų išeivijai padaryti bereikalingų išlaidų ir susilaukti moralinio smūgio.

Jeigu ponas M.Dr. yra vienas iš mūsų "Draugo" redaktorių, tai jam daroma didelė skriauda.

BENDRUOMENĖS VAGOS

(Atkelta iš antrą puslapio)

R. LB. VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

R. LB-nės Vidurio Vakarų apygarda rengia suvažiavimą, kuris įvyks gegužės mėn. 1 dieną, šeštadienį, vidurdienį (12 val.) Marquette Parko parapijos salėje, Chicagoje.

Apygardos valdyba sušaukė posėdį š.m. balandžio mėn. 17 d., kuriame, su apylinkių pirmininkais, smulkiai aptarė įvyksiančio suvažiavimo dienotvarkę ir svarstė einamuosius reikalus.

Posėdžiui pirmininkavo pat. apygardos pirmininkas inž. St. Dubauskas.

CICERIEČIŲ VEIKLA

Cicero apylinkės metinis visuotinis narių susirinkimas įvyko š.m. kovo mėn. 2 d., vietos lietuvių parapijos salėje.

Perrinkta — perorganizuota valdyba. Vadovaujantis organizacijos statutu, du valdybos nariai, baigę kadenciją, pasitraukė ir į jų vietą yra išrinkti kiti du. Šių metų Cicero apyl. valdybos narių sąrašą sudaro: Ap. Skopas — pirmininkas, A. Dumčius — vicepirmininkas, L. Dubauskis — sekretorė, D. Liepienė — išdėstytoja, S. Palionienė — renginių vadovė, Ir. Pranskevičienė — vyr. šeimininkė.

Kultūrinis renginys

Tradicišnis Cicero apylinkės pavasarinis renginys buvo gana sudėtingos programos. Paskaitą skaitė publicistas A. Tamulynas tema "Gimtiosios žemės reikšmė žmogui". Scenos programą pianinu atliko du paaugliai — Renata ir Jonas Variakojai; dailininkas Trichys parodė du filmus: "Karo jėgų balansas" ir "Ataka prieš Ameriką". Filmai vaizduoja karo scenas Pietų Amerikoje, Rusijos komunistų grėsmę Amerikai. Filmai priklauso neseniai suorganizuotam R. LB-nės filmų rėteliui.

Buvo ir tradicinės vaišės, kuriose visuomet Cicero šeimininkų skaniai paruošiami ir elegantiškai pateikiami valgiai. Vadovė — Ir. Prancevičienė.

Renginio dalyviai prie kavos puodelio dar ilgai ir maloniai kalbėjosi, šnekučiavo aktualiomis gyvenimo temomis. Tai buvo tikrai kultūringas, malonios nuotaikos renginys.

Liūdna žinia: mirė dr. Vytautas Balčiūnas

Dr. Vytautas Balčiūnas mirė š.m. balandžio mėn. 17 d. Kenošoje, Wisconsin. Buvo palaidotas balandžio 21 d., trečiadienį, Kenošos kapinėse.

Velionis buvo taurus lietuvis, aktyvus organizacijų veikėjas. Jis su dideliu atsidėjimu ir rūpesčiu dirbo, kad Lietuva kuo greičiau atgautų laisvę, statydama Lietuvos laisvės reikalą aukščiau savo asmeniško reikalo. Iš tikrųjų, Vytautas Balčiūnas buvo rėta ir tauri tautinė asmenybė. Jam į anapilį iškeliamas, pavergtas tauta neteko

tikrai pasižvelgusio laisvės kovotojo. Labai ir labai gaila. Visi liūdime.

Dr. V. Balčiūnas priklausė Reorganizacijai Liet. Bendruomenėi, ALTAi ir BALFui.

Visi Reorganizacijos LB-nės nariai skaudžiai pergyvena, netekę tauraus nario, kilnaus lietuvių.

Tebūnie jam lengva šio krašto žemė, kurioje jis nevaržomai dirbo ir rūpinosi, kad Amerikos demokratine laisvę galėtų džiaugtis jo tautos žmonės — lietuvių, ne tik čia, bet ir Lietuvoje.

KRONIKOS ŽINIOS

Bus prisimintas ir pagerbtas a.a. dr. Z. Danilevičius

R. LB Centro organai rengia iškilmingą dr. Z. Danilevičiaus, Reorganizacijos LB-nės ideologo, mirties metinių minėjimą. Bus akademija. Jau yra pakviesti kalbėtojai ir vokalistai. Įvyks š.m. gegužės mėn. 22 d. Tautiniuose Namuose 6 val. vak.

Maironio minėjimas

Maironio, tautos sąmonės žadintojo, 50-ties metų mirties ir 120 metų gimimo sukakties minėjimas įvyks rugsėjo mėn.

19 d. Marquette Parko parapijos salėje. Paskaitai skaityti yra pakviesta dr. Br. Motušienė. Maironio kūrybą deklamuos akademinis jaunimas.

Tylioji dauguma pritaria ir remia Reorg. LB-nės veiklą

Vienas Tyliosios daugumos atstovas paskyrė stambia pinigine auką Reorganizacijos L. B-nės veiklai paremti. Įteikė visą tūkstantį dolerių. Būdamas kuklus idealistas, prašė jį palikti nežinomui, tik X-Y. Jo noras: ši auką turi būti įteikta teisės mokslus

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIO

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. JALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

* REPERINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

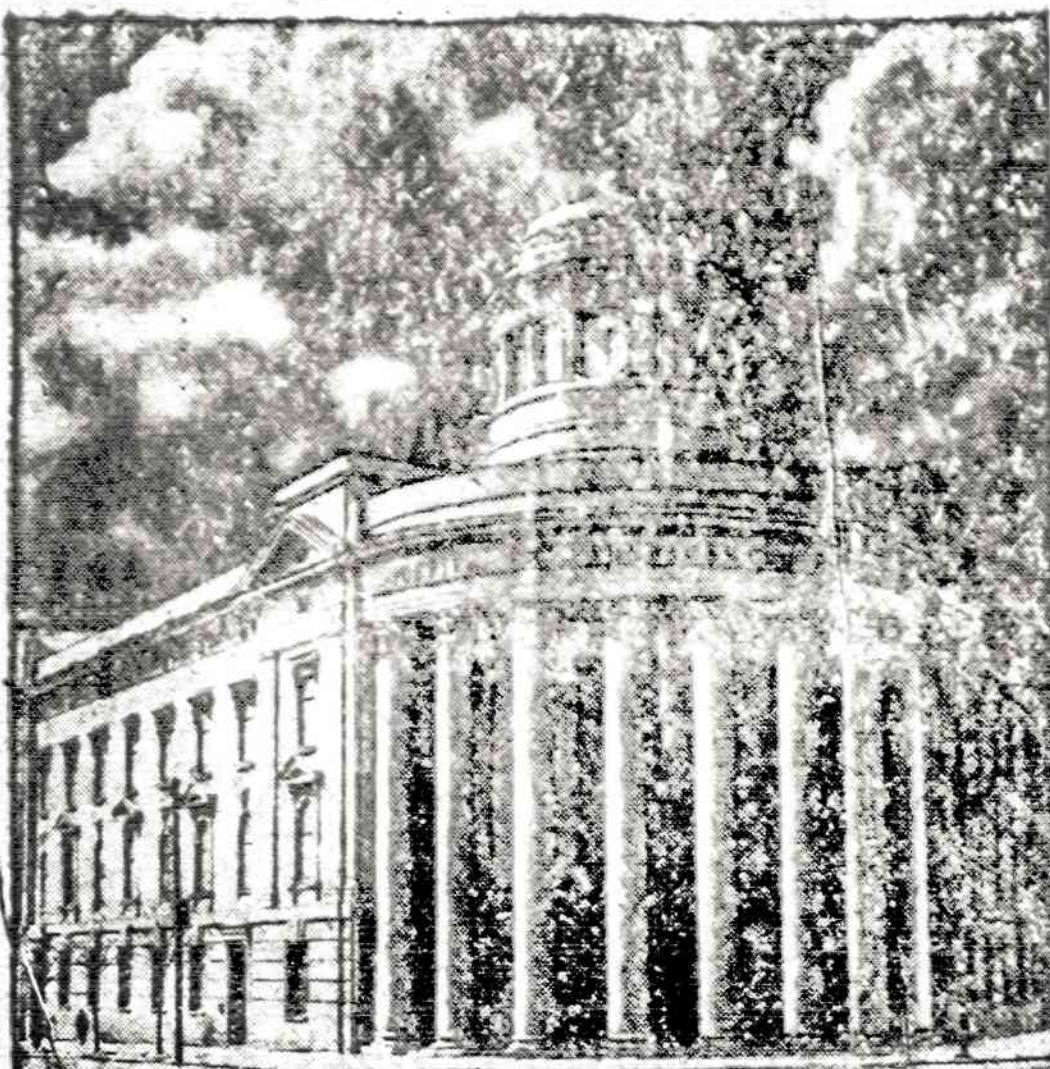
Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Buvusieji Lietuvos Teisingumo ministerijos rūmai, ant kurių buvo užrašas "Teisingumas yra valstybės pagrindas"

studijuojančiam, lauliniai samoningam jaunuoliui ar jaunuolei.

R. LB-nės vadovybė šiam aukotojų reiškia didelę padėką.

Dėmesio, Liet. Fondo nariai!

Lietuvių Fondo nariai, gyvenantys plačioje Amerikoje ir negalintys asmeniškai dalyvauti LF narių suvažiavime, įvyksiančiame š.m. gegužės 1 dieną Chicagoje, yra prašomi laiku

prisiųsti savo įgaliojimus ir pareidavimus Z. Juškevičienei; adresas: Z.J., 1616 S. 19th Ct., Cicero, IL 60650.

R. LB-nės Marquette Parko apylinkės veikla

1) Gegužės mėn. 9 d. Motinos Dienos minėjimas. Tą dieną dalyvaujame iškilmingose mišiose Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje. Motinos gar-

bi, rūsiai pamaldas, lietuviškas kelis labai aktualius serijinius straipsnius Naujienų dienraštyje š.m. kovo mėnesį.

2) Gegužės mėn. 16 d. minėsimame Romo Kalantos susidėginimo 10 metų sukaktį. 10 valandą ryto prie parapijos bažnyčios pakelsime vėlavas ir dalyvausime iškilmingose mišiose. Kan. V. Zakarauskas pasakys tai dienai pritaikintą pamokslą.

Tuoju po pamaldų, 11:30 val. parapijos salėje įvyks minėjimas. Paskaitą apie susidėginimus skaitys iš okup. Lietuvos neseniai atvykęs profesorius. Po to, trumpa meninė programa, kurią atliks solistai. Korėsp.

V. Jasukaitienė, aktyvi Reorganizacijos LB-nės narė, yra ne tik aktyvi renginių lankytoja, bet ir duosni aukotoja; ji įteikė \$50 auką, skirtą kultūrinei veiklai gyvinti. Šiai giliai sąmoningai lietuvių priklausau organizacijos pagarba ir padėka. Dėkui.

Svarbus pranešimas — pakeistas adresas

R. LB-nės generaliniam sekretoriui pasikeitus, prašome visus oficialius raštus siųsti naujai išrinktai generalinei sekretorei A. Repšienei, šiuo adresu: A.R., 1016 Linden Avenue, Bellwood, IL 60104.

A. Tamulynas

Išėjimas gyvenimo įvalgus stebėtojas ir publicistas, parašė

A.A. POVILAS BURNEIKIS IŠKILMINGAI ATSIŠVEIKINTAS IR PALYDETAS Į ANAPILĮ

P. Burneikis, buvęs aktyvus Reorganizacijos LB-nės veikėjas, ramovėnas ir kelių kitų partinių organizacijų narys, po sunkios ir ilgos ligos mirė š.m. kovo mėn. 25 dieną. Palaidotas kovo mėn. 29 d. Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Iškilmingas atsisveikinimas įvyko J. Rudminio šermeninėje. Velionį pagarbiai atsisveikino visos eilės organizacijų atstovai: J. Balčiūnas — LKVS Ramovės Chicago skyriaus vardu, Val. Pocius — R. LB-nės Brighton Parko apyl. vardu, A. Repšienė — R. LB-nės ir Tautos Fondo vardu, Vl. Novickis — ALTo skyr. vardu, St. Vanaginas — Pensininkų draugijos ir BALFo Chicago skyr. vardu. Jautrų atsisveikinimo žodį tarė ir atsisveikinimo iškilmes pravedė ramovėnas Ed. Vengjanskas.

Taurus lietuvi, įsėkis ramy-pasisakymai apie kultūrinę-politi- tinę išėjimo veiklą. Z.J. žemėje.

B. KEMEZAITĖ

DVIDEŠIMTASIS ŠIMTMETIS

Per meilės kaltę ir nesavo valią

Pasaulinį žengė žmogus.

Atsinešė jis sielą, proto galią,

Dangaus ir pragaro daigus.

I dvasios grožį ir kilniausius siekius

Vienas veržiasi laisva valia,

Bet fiziniai už jį stipresnis priešas,

Jį savo tūkūnų galia.

Vieni daug dirbo, ateitį planavo;

Kad būtų gyvenimas brandus,

Pagrobęs šalį ir turtus ne savo,

Jį kitas pavėrgė žmogus.

Taip vienas stato, kitas viską griaua.

Ant žemės pragaras — Dangus.

Čia susitaikė, čia ir vėl kariauja,

Velnias ir angelas — žmogus.

Anksčiau kas buvo negarbe ir apelas,

Tai šiandien gėris ir tiesa.

Tada žavėjo žmogų idealas,

Dabar tik kūniška aistra.

Greit dvasinis mūsų protėvių sukurtas,

Žlugs būvis tyras ir kilnus.

Liks tik šimtmečio klaidus absurdas

Ir išprotėjęs jo žmogus...

Šis B.K. eilėraščių yra vienas iš naujai išleisto eilėraščių rinkinio "Nebijok žaibų nei vėtrų".

Birutės Kemežaitės eilėraščių rinkinys "Nebijok žaibų nei vėtrų" yra išėjęs lietuvių nemamos Tėvynės meilės ir ilgesio himnų giminėi Lietuvai. Rinkinys labai artimas kiekvieno išėjimo sielai. Šiame naujai išleistame eilėraščių rinkinyje patalpinti 129 eilėraščiai.

Autorė šį savo kūrinį dedikavo okupuotos Lietuvos politinio pagrindinio didvyriaus, drąsia kova siekiantis Lietuvos nepriklausomybės. Tai bene ir bus pirmas leidinys išėjimo, dedikuotas Lietuvos pagrindiniam, už ką ir tenka Birutės Kemežaitės sveikinti.

Knygą išleido dvylikos asmenų komitetas; spaudė Mykolo Morkūno spaustuve, Chicago, Illinois, 1981 m.

Eilėraščių rinkinys — knyga neužligo bus siuntinėjama mecenatams, aukotojams ir patiekta į knygų rinką.

Z. J.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., lečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoralčio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelias \$4.00
Minkštas viršelias, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsijuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 pernešimo maldoma.

NAUJIENOS

1722 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60643

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
173 So. Halsted Street, Chicago, IL 60604. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$45.00 per year.	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy	Kanadoje:	
Nuo savos pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$45.00
Chicago ir priemiestiuose:	pusel metų	\$24.00
metams	tris mėnesiams	\$15.00
pusel metų	vienam mėnesiui	\$4.00
Kitoose JAV vietose:		
metams		\$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Australijos išėjimas

I Australijos vyriausybės išėjimą savo krašto pabaltiečiams, kad susilaikytų iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos menininkų kvietimo, kurie atvykę "kelia nerimą tarp jų kilmės Australijos piliečių", pradėjo reaguoti išėjimo spauda ir veiksniai.

Tuo klausimu pirmas pasisakė vedamuoju "Dirvos" savaitraščiu, pareikalavęs PLB vadovybės paremti Australijos LB Krašto tarybos priimtą nutarimą, kad "VISŲ SVETIŲ IŠ UŽSIENIO PAKVIETIMAS TURI EITI PER A.L.B. NĖS KRAŠTO VALDYBĄ. KAS SITO NUTARIMO SĄMONINGAI NESILAIKO, ATSISTOJA UŽ SAVO BENDRUOMENĖS RIBŲ". Išvadoje "Dirva" pareikalavo, kad PLB, šį ALB nutarimą padarytų privalomu visų krašto bendruomenėms. Naujienos paremė vedamuoju "Dirvos" pasiūlymą. Šiuo metu tuo pačiu klausimu buvo paskelbti VLIKo ir ALTo pareiškimai.

Apgailėtina, kad VLIKas savo pareiškime nepaisino, kodėl Australijos vyriausybė iškelė išėjimą pabaltiečiams ir visai nutylėjo ALB Krašto tarybos priimtą griežtą nutarimą. VLIKas savo pareiškime pakartojo kai kuriuos nutarimus, padarytus savo laiku visų veiksmų sutarimu Clevelande (1966 m.), o vėliau papildytus White Plains (1974 m.), kuriuose buvo pasisakyta "už palaikymą ryšių su savo tautiečiais tik privačioje asmeninėje plotmėje... bet vengti tokių veiksmų, kurie gali pakenkti Lietuvos valstybės testinui ir lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos".

ALTo pareiškime aiškiai nusakyta Australijos vyriausybės išėjimas pabaltiečiams, kurie, reikalaujanti iš Australijos vyriausybės okupacijos nepripažinimo ir kitų žygių laisvei atgauti, tuo pačiu laiku sueina į sąlytį su savo krašto okupantų organais ir "prisikviečia įvairius teatralus iš okupuotų Pabaltijo kraštų, kurių atsilankymas tik sukelia sąmyšį tarp Australijos pabaltiečių kilmės gyventojų".

ALTo pareiškime lygiai nieko nepasakyta apie ALB griežtą nutarimą, kuriame reikalaujama nesilaikanti tautinės drausmės pastatyti už Bendruomenės ribų, bet pasitenkina priminiu Clevelande visų veiksmų priimto

nutarimo, nes "toki patį susirūpinimą galėtų sukelti ir Jungtinėms Amerikos Valstybėms".

Dėl šių VLIKo ir ALTo pareiškimų reikia išsamiau pasisakyti. Visų pirma, Australijos vyriausybės išėjimas, išskūstus iš diplomatinio tono, yra žymiai svaresnis. Australijos vyriausybė prigludė savo krašte pabaltiečius, kaip taurius kovotojus už savo tautų laisvę, kaip pasižventusius kovai prieš komunizmą ir sovietinį imperializmą. Laiko bėgyje Australijos pabaltiečių veidmė iš pagrindų keistis, vietoj kovos ėmė plisti bendradarbiavimo nuotaikos su okupantų statytiniais ir net su okupantų institucijomis, kurių pasėkoje pasireiškė demoralizacija pabaltiečių tarpe, kas sudarė pastovią at ramą sovietinei destruktiviai veiklai ir likusią Australijos visuomenę.

Aišku, tokių politinių emigrantų nepageidauja nei viena Vakarų demokratinė vyriausybė, nes toleruodami savo tarpe bendradarbiavimo su okupantais nuotaikas, tuo pačiu laiku dar drįsta kreiptis į savo gyvenamų kraštų vyriausybes, reikalaujamos Pabaltijo kraštų okupacijos nepripažinimo, daryti žygius okupuotų kraštų išlaisvinimui, pagelbėti persekiojamiems ir kaliniamiems.

Australijos vyriausybei nusibodo toks dvideiškumas ir pastatė pabaltiečiams griežtą reikalavimą: arba pabaltiečiai nutraukia bet kokius ryšius su okupantų agentais ir jų organais, arba Australijos vyriausybė atsisakys toliau remti Pabaltijo tautų okupacijos nepripažinimą su visomis išplaukiančiomis konsekvencijomis.

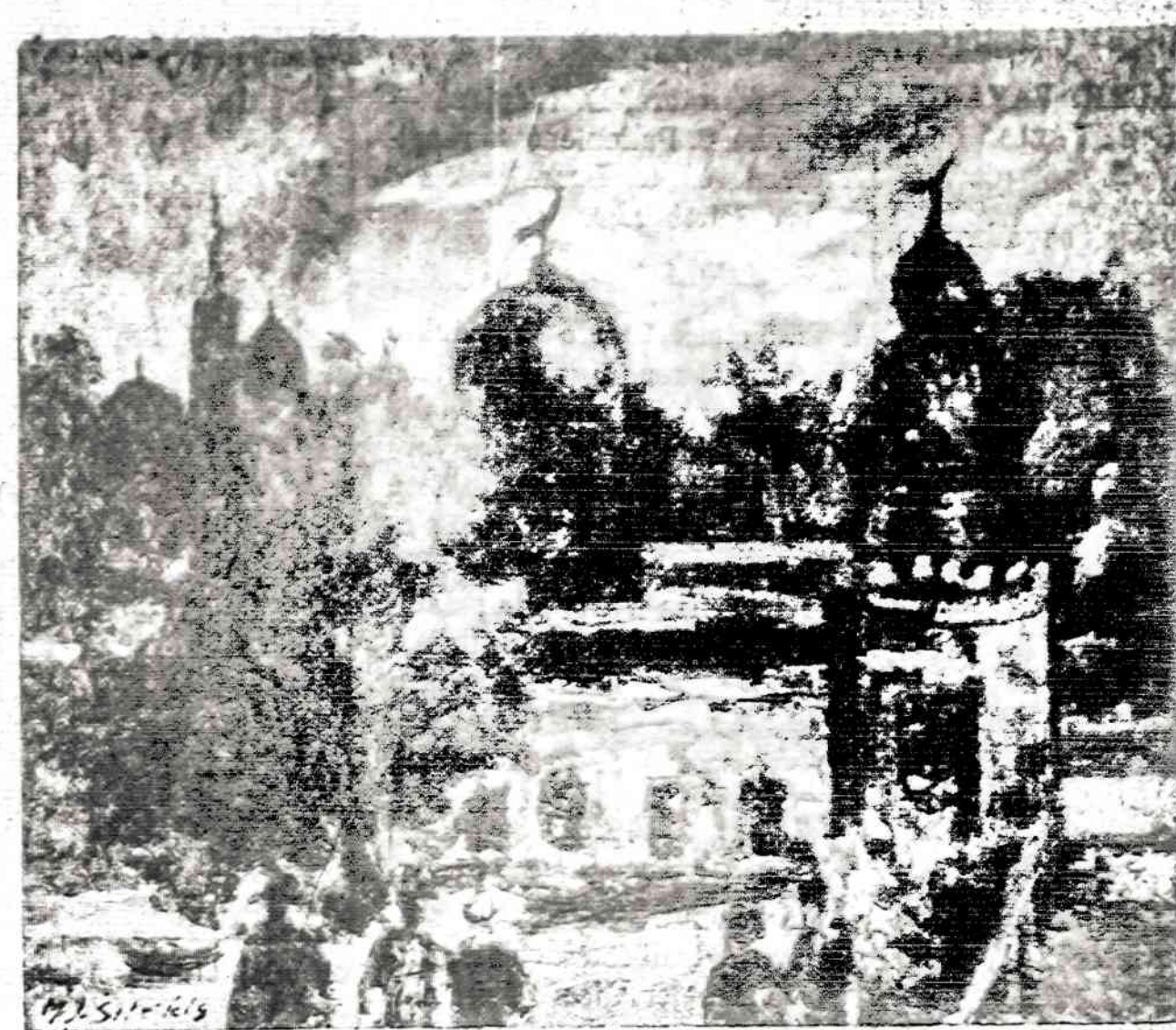
Kaip matėme iš ALB Krašto Tarybos griežto nutarimo, jie puikiai suprato Australijos vyriausybės išėjimą, bet iš VLIKo ir ALTo pareiškimų to visai nesimato. Minėti veiksniai pasitenkino vien Clevelando ir White Plains sutarimų tarp visų veiksmų priminiu, kuriu visai nesilaikė PLB, nes visų kraštų LB kaip tik susidarė palankiausia dirva panašioms reiškinėms pasireikšti, kurie privedė Australijos vyriausybę įteikti pabaltiečiams griežtą išėjimą.

"Dirvos" vedamajame buvo pasakyta, kad "panašūs dalykai vyksta ir kituose kraštuose ir jau kelia tų kraštų valdžios susidomėjimą". Betgi iš VLIKo ir ALTo pareiškimų, suredaguotų bendrybių formoje ir apeliuojant į "sąžinės jautrumą", "tautinį sąmoningumą", visai prasielkiama su Australijos vyriausybės pastatytu perspėjimu. Jei Clevelando ir White Plains priimti nutarimai ir apelavimai į sąžinės ir tautinį sąmoningumą, nesustabdė jau anuomet pasireiškusių bendradarbiavimo su okupantų agentais, institucijomis ir tiltų statybomis į "dabarinę" Lietuvą, tai kuo remiantis galime laukti kitokių rezultatų po šių VLIKo ir ALTo pareiškimų?

Reikėjo skubos keliu suaukti visų veiksmų pasitarimą, ir jame išgildimus Australijos vyriausybės išėjimo prasme, paremti ALB Krašto Tarybos nutarimą ir padaryti privalomu ne tik visų kraštų LB, bet ir visoms lietuviškos išėjimo organizacijoms. Kaip savo laiku lietuviška išėjimo griežtai atsisakė nuo lietuviškų komunistų ar palinkusių Maskvai tarnauti, taip panašiai turi būti pasielgta su "bendradarbiautojais" ir "tiltų statytojais".

Kaip anksčiau minėta, už Australijoje sukeltą velniavą pirmon eilėn yra atsakinga PLB, kurioje nuo seniau buvo puoselėjamos nuotaikos, sudarančios sąlygas bendradarbiavimui su okupantais ir tiltų statybai. Tiesiog koku skaityti, kaip paskutinėje okupantų leidžiamo "Nemuno krašto" laidoje tarp kitų bedradarbių yra išvardintos išėjimo pažibos.

Tokioje dvasioje reikia suprasti Australijos vyriausybės išėjimą, kuris tikrumoje yra taikomas visų kraštų pabaltiečių emigracijoms, atvykusioms po II Pasaulinio karo. Tuo svarbiu klausimu mūsų veiksniai negali pasitenkinti vien pamokslavimais ar graudenimais, bet turi susirūpinti susidariusia rimta padėtimi ir veikti.

Mikas Šileikis

Riverview parkas

Pirma rokiškietį sušaudė, o dabar jį garbina

Rusai komunistai pirmą sušaudė rokiškietį J. Šmuškevičių, o šių metų balandžio 15 dieną vadinamame Tarybų Lietuvos revoliuciniame muziejuje tas pats Šmuškevičius buvo į padangę keliamas. Jis vadinamas dideliu didvyriu, pasakoja apie jo atliktus darbus, bet nedrįsta pasakyti, kad jis buvo pačių Rusijos komunistų sušaudytas.

Idomu dar ir tai, kad jis buvo Rokiškio žydų kilmės. Kaip kai kurie Lietuvos žydai buvo susižavėję komunistine sistema, taip ir rokiškietis Šmuškevičius buvo jais susižavėjęs. Kai lietuviai vieto rusus iš Lietuvos, Šmuškevičius išvažiavo į Rusiją kartu su bėgančia Raudonąja armija. Bet jis nesitenkino vien Lenino skelbiamomis idėjomis. Jis įstojo į Raudonąją armiją ir buvo pasiryžęs kovoti. Jis nenorėjo būti paprastu kareiviu, bet ryžosi įstoti į Sovietų aviaciją, o kai mokykla pabaigė, tai dalyvavo įvairiuose frontuose. Jis noriai apšaudė ukrainiečius, kurie norėjo nepriklausomybės, kulkosvaidžiais naikino Machno šalininkus, sukilusius prieš komunistus, vėliau puolė gruzinus, kaburdinus ir kitus Kaukazo gyventojus, norėjusius

nepriklausomai tvarkyti savo krašto ir tautos reikalus. Labai atkakliai kovojo prieš turkus. Bet Šmuškevičius labiausiai pasižymėjo Sibire, kai Sovietų ginkluotos pajėgos pradėjo kovas su kiniečiais. Ten jis labai vykusiai puolė kiekvieną, kuris priešinosi Sovietų kariuomenės vadams. Jis buvo garbinamas Sovietų spaudoje, kaip drąsiausias ir geriausias Sovietų armijos lakūnas. Jis vykusiai naikino kiniečius Mandžūrijoje.

Reikalai truputį pasikeitė, kai Sovietų policija ir saugumas pradėjo naikinti didelius mūšius laimėjusius Sovietų generolus. Pačiam Šmuškevičiui nepatiko, kad buvo šaudomi jo viršininkai, bet jis į šią kovą nesikišo, kol saugumas jo paties nepradėjo klausinėti.

Šių metų balandžio 16 d. Tiesa rašo, kad Vilniuje buvo pamiršta lakūno Šmuškevičiaus 80 metų sukaktis. Straipsnyje "Pajėgė didvyrio atminimą" rašoma, kad jis buvo Ispanijos pilietinio karo dalyvis. Apie Šmuškevičių kalbą sakęs "mokslinio komunistinio" katedros dėstytojas pulk. V. Turkus, Ispanijos pilietinio karo dalyvis A. Šlakšys, vidurinės mokyklos direktorius P. Barsukovas, Šmuškevičiaus dukterė Roza ir komunistų partijos propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas J. Kojelis.

Kas buvo Ispanijoje politinio karo metu, tas apie generolą Šmuškevičių nieko negirdėjo. Gali skaityti visus respublikonų ir komunistų laikraščius, tai niekur nerasi Šmuškevičiaus vardo. Sako, kad jis ten galėjo būti kitu vardu. Tokių dalykų niekas patikrinti negali.

Vienas Sovietų lakūnas buvo pasodintas sėdėti, kai buvo tardomas Sovietų ambasadorius Antonov-Ovsejenko. Vėliau tas pats lakūnas buvo pasiūstas Sovietų laivui Odesą kartu su ambasadoriumi, kad jį saugotų. Odesoje Antonov-Ovsejenko buvo sušaudytas. Tada galėjo būti sušaudytas ir J. Šmuškevičius, nes niekur neprasitarė apie Šmuškevičiaus mirtį.

Visi pasakoja, kad lakūnas Šmuškevičius buvo labai didelis Sovietų aviacijos didvyris, bet kai jis suabejojo Sibire kariuomenės vadų žudymu, kai jam nebuvo aišku, kodėl komunistai nepasitikiėjo prieš nacių ir fašistų kovojančiais ispanais, todėl jis turėjo sėdėti ir klausyti Antonov-Ovsejenko suruošto teismo, tai Vilniuje suruoštamame Šmuškevičiaus pagerbime, niekas nė vieno žodžio neužsiminė.

Stalinas įskė Rokiškyje gimusį žydą Šmuškevičių sušaudyti, o dabar tu pačių komunistų paskirti Kojelis ir V. Skardauskas sušaudyti tą vietinį gerbiamą.

Reporteris

V. K.

PILNITE JAV TAUPYMO BŪNU

JUOZAS ŠVAISTAS

PETRAS ŠIRVOKAS

Nuotykių nuotykių žemėje, pragare ir danguje

TOLIMI, BET NEPAMIRSTAMI LAIKAI

(Tęsinys)

— Tikrai, šviesiausioji ponaitė! Jo vardas Petras, o pavardė — Širvokas. Jis ne tik puikus smuikininkas, bet gražiai dainuoja, visokius daiktus išdrožinėja iš medžio, nulipdo iš molio. Labai gabus, nepaprastas vaikinai! ir rimtas toks...

— Pasakyk jam, Marysia, kad aš patenkinta jo muzika. Jei nori, tegul išeina vakarais prie mano bokšto, kai nėra svečių pas mus, ir pagriežia man.

— Gerai, šviesiausioji ponaitė.

Pirmąją atliekamą valandėlę pasigavo Verutė Petrą. Linksma, susijaudinusi sustabdė jį. Meiliai glaudėsi ir pasakojo:

— Žinai, Petreli, šiandien ponaitė Leokadija klausinėjo apie tave. Aš kaip mokėdama pagyriau jai.

Petras nė kiek nenudžiugo. Priešingai, atrodė šiltesnis, nepatenkintas.

— Kam? Nereikėjo...

— Tu nesupranti, Petreli. Atsitinka kartais, kad ponai geriausi esiems savo tarnams padovanoti laisvę ir paderą dar įsigyventi. Aš stengiuosi

kaip išmanydamą ir tu stenkis, kad niekad neužrūstintum ponų.

— Taip ir bus: lauk iš velnio parduotos dūšios, arba iš vilko praryto ėriuko!

— Gali būti ir tikrai bus, jei labai norėsi ir tikėsi! Ponai ponaitė labai gera. Ji geriausia iš visų. Per ją aš tikiuosi laimėti. Pamažu pradėsiu klibinti.

Petras susimastė ir nutilo. Verutė tebesidžiaugė šviesiomis savo viltimis.

— Žinai, Petreli, koki mudu būtume laimingi!... Gautumėm kur nors sklypą, pasistatytumėm trobelę ir gyventumėm, niekieno nevarinėjami. Daugelis pavydėtų mudviem...

Staiga jos svajonės nutrūko. Rimtu, susirūpinusiu balsu prašė jį:

— Štai kas, Petrai: visai nelauktai atėjo man į galvą toksai sumanymas. Nežinau, geras jis, ar ne. Gal tu pasakytum?

— Na?

— Aš norėčiau, kad tu duotum man tą savo varguolį po kryžium, kurį išdrožei iš nudžiūvusios kriaušės šakos. Jis labai daiktas. Aš padovančiau ponaitė Leokadijai tavo vardu. Jai patinka tokie dalykai.

— Galėsi paimti, — sausiai, abejingai atsiliepė Petras.

AUDRA ARTEJA

Vieną dieną pribėgo Verutė prie Petro ir pasakė:

— Ponaitė Leokadija paliepė, kad tu dabar, kai tik reikės, atvestum jai arklių ir paduotum prie mažųjų šoninių durų.

— Galėsiu, — klusniai nusilenkė Petras.

Leokadija buvo įpratusi beveik kasdien po pusryčių pasijodinėti. Jai buvo skirtas puikus arabų veislės juodbėris, su baltą žvaigždę kaktoje ir baltais tarpais ant kojų žemiau kelių. Dažniausiai išjodavo į viena, retkarčiais su vyresniąja seserimi Sabina, su broliu niekad. Boleslovas gyveno atskiru gyvenimu.

Naujos pareigos buvo mielos Petrai ir prie širdies. Sobol (tks žirgo vardas) ir Petras abudu virpėdami nekantriai laukdavo jojėkės. Grakščiai ji atsiremdavo Petro rankų, peties ir launu plaslelėjimu, kaip paukštė, užsokdavo ant moteriško balno. Lengva ristele nujodama, meiliai nusiūpsodavo Petrai ir pamodavo iškelta pirštiniuota rankute. Gaivi srovė išplėsdavo jam krūtine. Jis žiūrėdavo įkandini, kol išnykdavo kelio posūkyje, ar didžiulio parko medžių dengiamą.

Kai kada, užsokdama ant balno, šilčiau prisiglausdavo visa krūtine. Ant veido ar kaktoje pajusdavo Petras trumpą, bet ilgam įspausą pabučiaviną. Nauju, nesuvokiamu svaigumu nutirdavo jam visi pojūčiai. Tada iš vietos pakeldavo jį savo žirgą šuoliais ir nulekdavo neatsigrėždamas.

Kartą įsimaisė pats ponas. Jis grąžino benujojančią Leokadiją. Petrai paliepė, kad atiduotų žirgą arklinkiui, o dukterį įsivėdė į darbo kambarį. Rūščiai, su piktumu užklupo ją:

— Kas pakeitė mano tvarką? Kodėl Lukasz Skrzypacz padavinėja tau arklių?

— Taip man patinka, — Leokadija nepabūgo ir nesivaržė.

— Ką tai reiškia — patinka?

— Labai paprasta: tavo arklininkas visada nešvarus, dvokia mėšlų ir bauriausiu tabaku. Petras Širvokas...

— O kas gi čia dabar!? Iš kur tu sužinojai? Vėl prasimanymai kokių?

— Ne prasimanymai, bet faktas. Jūs tik kaip galvijus šaukiat žmones. Bet ir galvijai nemėgsta naujo pravardžiavimo ir niekad nepripranta prie to.

— A koks gi skirtumas tarp galvijų ir baudžiauninko?

— Tėve! — jautriai sudraudė dukterė.

— Cha! Cha! Cha! — savavališko valdovo juoku nusikvatojo Bandurskis: — Nuo kada tokie sentimentai tavo psichikoje atsirado? Argi tu nežinai dar, kad baudžiauninkai mano nuosavybė ir vergai? Kiekvieną jų galiu pakarti, užmesti, parduoti, ar ant šuns išmaitinti. Be jokio teismo ir atsakomybės. Aš retai taip darau, aš pergeras esu. Mano kaimynas Zarembe kasdien aplūpa savo baudžiauninkus, ir gerokai. Sako, kad į sveikatą išėina šitiems storaodžiams. Su gyvuliu, priešingai, taip elgtis nedera, nes gyvulys dažnai arba be reikalo mušamas, kvailėja.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medical Director
1736 S. Manhattan Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-8 darbo dienomis ir
nuo antradienio 8-3 val.
Tel. 362-2121 arba 362-2122

TEL 223-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, IL
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrausda
ZEMIA KAINA
Priliman Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPB - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Schiausia Lietuvių Radijo programa
Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1380 bangų AM, veikia sek-
madieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryte.
perduodama vėliausių pasaulinių
linijų santrauka. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdūtes
Pasak. Šią programą veda Stepo-
nas ir Valentina Minkai. Būna
reklaminis kreipis į Baltic Florists —
gėlių bei dovanų krautuve, 502, E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
namos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuviškų dovanų.

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių drau-
gija ruošia pavasarinį pikniką gegu-
žės 2 d., sekmadienį, vykęs saulėje ir
sode lyje, 2400 W. 49th Street. Pradžia
1 val. popiet. Sotiamis gres gera nu-
zika. Veiks baras ir virtuvė. Bus
skanių vaigių.
Kviečia Komisija ir Valdyba

prašo Illinois Prekybos Rūmų
komisiją leisti Bell bendrovei
pakelti kainas 406 milijonais
dolerių.

— Antradienį Iowa valstijoje,
Council Bluffs miestelyje, sprogo
milžiniškas javų aruodas. Zuvo
penki prižiūrėtojai, o 22 sunkiai
sužeisti. Nuėjo niekais du mili-
jonai bušelių javų.

— Palestinitis Ata Elan pri-
sipažino Tel Avivo policijai, kad
jis padėjęs bombą automobilyje,
kuri užmušė šešis žmones.

— Australijos ambasadorius
Bangkoke tvirtina, kad rusai
vartojo nuodingas dujas prie-
šams žudyti.

A. a. dr. Vytautas Balčiūnas

Buvo gimes 1919 m. spalio
2 d. Jurbarko, mirė 1932 m. ba-
landžio 17 d. Kenoša mieste,
Wisconsin Palaidotas balan-
džio 21 d. per Sv. Petro bažny-
cia, Kenosos kapinėse.

Velionį galima apibūdinti la-
bai trumpai — lietuvių mylė-
to daugiau už gyvenimą, nes
būdamas fiziniai stiprus sveika-
s, dirbo lietuvių bei daugiau
negu galėjo.

Dr. Balčiūnas 1957 m. švei-
carijoje baigė medicinos studi-
jas ir nuo 1962 m. pradėjo
praktiką Wisconsin. Be profe-
sinio darbo, nuosirdžiai rūpi-
si lietuvių Kenošoje, Racine,
Milwaukee ir apylinkėse.

Kai 1976 m. JAV šventė 200
metų sukaktį ir Chicago lietu-
vių organizacijos miesto cent-

gintaro trupinių. Okupuotoje
Lietuvoje liko du broliai ir ki-
ti giminės. Po Lietuvos Himno
ir Marija, Marija visi dalyvai
buvo pakviesti į Holiday Inn
piešt.

Ilsekis, daktare, ramybėje, o
poniai ir valkučiams nuosirdi
užuojauta.

S. Paulauskas

KALBOS KAMPELIS

Mūsų Sibiro kalinių ir tremti-
nų atsiminimuose yra dažnai
panaudojamas žodis etapas. La-
lio ir Pėteraičio žodynuose šio
žodžio nėra, o Skardžiaus žody-
ne jis reiškia kariuomenės už-
nugarį, dalinę distanciją.

Dabartinės Liet. Kalbos žody-
ne, išleistame ok. Lietuvoje, žo-
dis "etapas" turi ketveriopą
reikšmę: 1. Punktas, kur praie-
nanti kariuomenė gauna nakvy-
nę, maistą ir aprangą. 2. Carinė-
je Rusijoje — kur nors varomų
sūmityų grupė ar jų apstojimo
vieta pakeičiui. 3. Tam tikra
distancijos dalis sporto varžy-
bose. 4. Kurio nors judėjimo,
proceso, išsivystymo tam tikras
laiko tarpas.

Būdinga, jog minimi tik cari-
nės Rusijos sūmityje, bet nemi-
nami Sov. Rusijos, kur tokių ne-
laimingųjų yra tūkstanteriopai
daugiau.

Kitas tremtinių atsiminimuose
dažnai minimas žodis yra na-
rai, reiškiąs iš kartelių ar len-
telės suktą lovą. Šis žodis čia
paminėtas prasme randamas tik
Pėteraičio žodyne. Visuose ki-
tuose žodynuose, įskaitant ir
Dab. Liet. Kalbos žodyną, šis
žodis nepaminėtas. Idomu, ką
dėl šio žodžio galėtų pasakyti
lietuvių kalbos žinovai.

E. J.

— Argentiniečiai pradėjo abe-
joti generolų planu pulti britus
Falkland salose.

— Bostone mirė keičias pre-
nijas gavęs poetas Archibald
ant karsto užbėrė Lietuvos MacLeis, sulaukęs 89 metų.

BALFO Direktoriumi, ilgamečiu veikėjui ir Kenosos
BALFO skyriaus pirmininkui

a. a. dr. VITOLDUI BALČIŪNUI mirus,

nuosirdžiai užuojautą reiškiamė žmonai Teresei, sūnui
Vytautui, dukrelėms Birutei ir Aldonai, ir visiems gimi-
nėms bei artimiesiems.

BALFO CENTRO VALDYBA ir DIREKTORIAI

Užgesus gyvybei nuosirdaus patrioto, uolaus visuomeni-
ninko, Kenosos Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko

A. A. DR. VYTAUTO BALČIŪNO

gilaus skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame žmoną
Terese, sūnų Vytautą, dukteris Birutę ir Aldoną, ir visus
brangaus velionio artimuosius.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Nuo

1914 metu

Midland Savings ap-
taujia taupymo u-
paskolų reikalus visose mū-
sų apylinkėse. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pastikėjimą. Mes norėtumė
me būti jums naudingi ir
ateityje.

Sąskaitos apdraustos
iki \$100,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60621
Tel. 925-7400

8929 SO. MARLENE AVE.
Bridgeview, IL 60435
Tel. 598-9400

**MIDLAND
SAVINGS**
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

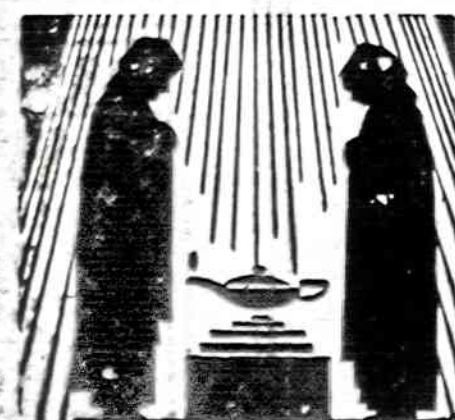
A. A.

DR. VITOLDUI BALČIŪNUI

mirus,

jo žmonai Teresei, sūnui Vytautui, dukterims Aldonai ir
Birutei, ir visai giminei reiškiamė nuosirdžią užuojautą.

REG. LB-NES CICERO APYLINKĖS
VALDYBA ir NARIAI

MIRĖ BARBRA VIZNIENE

Bridgeporte, Connecticut valstijoje, praėitą antradienį,
balandžio 20 d., sulaukusi 94 metų amžiaus. Ji buvo palai-
dota ketvirtadienį, balandžio 22 d., vietos kapinėse.

Barbra Vizniene buvo Amerikos Lietuvių Socialistų
Sąjungos ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narė. Ji pa-
rašydavo korespondencijas socialistinėje spaudoje ir dalyvau-
davo socialistų ir SLA konferencijose. Paskutinius du dešimt-
mečius jai buvo sunkiau važinėti.

Visiems josios draugams ir artimiesiems reiškiu užuo-
jautą.

EUPHROSINE MIKUZICTE

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

IRLŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINE

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBUSANSO
PATARNAVIMAS

2
TURIMA
KOPLYČIA
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 59th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 974-4410

Kaipubis 7-1211

P. J. RIDIKAS

2254 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, ILL.

Tel.: OLYmpic 2-1001

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 8-3573

Lietuvos vyčių 112 kuopos susirinkimas

Susirinkimas įvyko Marquette Parko parapijos salėje balandžio 20 d. 8 val. vakaro. Susirinkimą pradėjo pirm. P. Binkis ir sveikino dalyvius. Pakvietė dvasios vadą kan. V. Zakarąską sukalbėti maldą. Pirm. P. Binkis patiekė dienotvarkę, kuri buvo priimta be pataisų. Sekretorė per skaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris priimtas be pataisų. Valdybos nariai pranešė apie veiklą ir būsimus parengimus. Dviem narėms įteikta po rožę. Plojome. Priimtos dvi naujos narės.

Kan. V. Zakarąskas Velykų švenčių proga sveikino visus ir linkėjo Dievo palaimos.

Zakarka paminėjo, kad Su-tvirtinimo sakramento metu da-

lyvaus ir Vyčių vėliavos.

P-lė Sankutė minėjo bowling žaidynes, kur bus įvairi programa. Liepos 4 d. bus banketas. Siūlė registruotis.

Po susirinkimo viena panelė apie pusę valandos kalbėjo apie Lietuvos švenčių tradicijas.

Pasibaigus oficialiai susirinkimui daliai, vaisino kavutė.

Smagu dalyvauti tokioje organizacijoje, kur daktarus veikia, malonus susiklausymas ir aukšto lygio moralumas išliko.

Po susirinkimo pasirašome po getciją Dariaus-Girėno 50 metų jubiliejaus proga, kad Amerikos valdžia išleistų pašto ženklą.

K. P.

džiojo Saulių Rinktinės salėje, 2417 West 63rd St., Chicago, Ill. Nariai ir prijaunantieji maloniai kviečiami dalyvauti.

Apylinkės Valdyba

— Venecuelos Lietuvių Draugija ruošia Motinos Dienos pagerbinį š.m. gegužės 8 d., šeštadienį, Saulių salėje, 2417 W. 63rd St. Bus trumpa programa, vakarienė, turė šampano. Šokiams gros pirmos rūšies orkestras. Auka asmeniui — \$12. Rezervuoti vietas šiuo telefonu 776-3727.

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS — Astrological Tarot Card Readings
\$10
ELEONORA JAKŠTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

"AR JŪS PAŽISTATE MANO JĘZŲ?"

"Aš esu durys. Jei kas per mane įeina, bus išgelbėtas; jis įeis ir išeis bei ras ganyklą. Vagis ateina tik vogti, skersti ir pražudyti. Aš atėjau, kad jūs turėtum gyvenimą ir perteklių." (Jono 10:9, 10).

Kviečiame visus pasiklausyti mums visiems taip svarbios temos, kurią išgirsite šiandien 8:45 val. vak. radijo bangą 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Sekmadienį 9 val. ryto per Sophie Barcus radiją išgirsite "Die-to tikslas jums".

Parašykite mums, pareikalau-dami knygelės "Pragaros korido-riais". Prisiųsime dovanai. Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P. O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454.

— Argentinos narlaivis atve-žė į Pietų Georgia salą maisto ir vaistų kariams. Narlaivis, maistas ir vaistai nuskendo. Žu-vo 80 jūreivių. Britų malūn-sparniai prakirto narlaivyje skyles.

Spring Green, Wisc., pratęsė prenumeratą ir pridėjo \$15 Nau-jienoms parenti. Dėkojame.

— Sekantieji skaitytojai pratęsė prenumeratą ir atsuntė po \$10 Naujienų paramai: Frank Bastys, iš North Chicago, Ill.; Teresė Degutienė, iš East Chicago, Ind.; Vytautas Janušis, iš Cleveland, Ohio; Pranas Razgaitis, iš Seven Hills, Ohio; Josephine Šeštokas, iš Marquette Parko, Chicagoje, ir Bernice Thomas, iš North Miami Beach, Fla. Nuširdi padėka visiems.

— Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Moterų skyrius kvie-čia į metinį pobūvį su pietumis gegužės 1 d., šeštadienį, 11 val. ryto, Martinique restorane, 95-ta gatvė ir Western, Evergreen Park, Ill. Programą išpildys Marion L. Giammanco "A Dramatic Musicale Book Review of the Autobiography of Beverly Sills". Auka \$15. Dėl rezervacijų skambinti Julijai Pupelis 656-1695 ar Jean Vance 652-5245.

— R. Liet. Bendruomenės Vi-durio Vakarų Apygardos valdy-ba šaukia visuotinį alstovų, narių ir prijauniančių suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, 1982 m. gegužės 1 d. Marquette Parko parapijos salėje. Suvažiavimo pradžia 10 val.

R.L.B.V.V. Apg. Valdyba
— R. Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės valdy-ba šaukia visuotinį-metinį apy-linkės narių susirinkimą sekma-dienį, gegužės 2 d., 2 val. popiet. Susirinkimas įvyks Vytauto Di-

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St. (Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Įlgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošintės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Istnigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 512 238-9787

• Neapmokamas patarimas užskant lėktuvų, traukinių, laivų kelio-nių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas. Parduoda me kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudaroma išskirtinai giminų apsilankymui Amerikoje ir teikiame infor-macijos visais kelionių reikalais.

• Taupykite skrydams Chartered lėktuvais, tik teisinis rezervuoti vietas ir anksto — prieš 45-60 dienų.

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

BALTAI IR PABALTIEČIAI

Paskutiniu metu visoje mūsų periodikoje nuolat skaito-me: baltai, baltiečiai, Baltijos valstybės, Pabaltijis ir kt.

Mūsų žymūs mokslininkas lingvistas prof. dr. Petras Jonikas prieš 20 m. (1952) savo išleistoje knygoje, pavadintoje — "Gimtojo šodžio baruose" iš-ryškina skirtumą tarp Baltų ir Pabaltiečių, ir pataria kur kaip kas turi būti rašoma. (73 psl.)

Pabaltijos gyventojus turime vadinti pabaltiečiais, bet ne baltiečiais, kaip ne kartą spau-doje rašoma. Taip jau buvo beprasmanama rašyti. Baltiečiai būtų Baltijos gyventojai. Bet Baltija — jūra, ne prie jos esantį krantą vadiname, tad ir jo gyventojų nedera baltiečiais vadinti.

Jau būtų kas kita baltai (be priesagos — letis): tai pirmiau-sia tam tikra indoeuropiečių ša-ka, kuriai priklauso lietuviai, latviai (taip pat išnykusieji prūsai, kuršiai, sėliai, žiemga-liai ir...). Kaikurios tautos ir kitus Pabaltijos gyventojus va-dina baltų vardu. Vokiečiai bal-tais kartais dar vadina Pabalti-jo vokiečius.

Paskutiniu metu kasdiena mūsų spaudoje mirgėte mirga baltai ir baltiečiai. Pvz., baltie-čiai sportininkai, karininkai, studentai, skautai, teisininkai ir kt. Jungtinis Baltų Komite-tas, Baltų Lyga, Baltų Diena ir kt. Iš to sekty, kad automatiš-

kai ir visai lengvai verčiama į lietuvių kalbą — Baltic Nations, i Baltijos tautos ir kt., o turi bū-ti — Pabaltijo tautos.

Rašant į laikraščius neleng-va, tose painiavose susigaudyti. Tačiau visa tai turėtų labai ge-rai žinoti laikraščių redaktoriai ir be pasigailėjimo taisyti visus rašinius pagal lietuvių kalbos didelio žinovo dr. Joniko nu-rodymus.

Juozas Audėnas

— Japonijoje prasiveržė dide-lis ugnikalnis, kuris 15 mylių aukštumon iškėlė labai didelę debesį, dengiantį saulę visoje šiaurėje.

— Vieni argentiniečiai nori vykty į salas ir kovoti, o kiti pa-taria kariams užmiršti generolų planus ir grįžti namo.

— Antrojo Pasaulinio karo pabaigoje Argentina nusipirko narlaivį Amerikoje, o praeitą sekmadienį jis buvo nuskandin-tas prie Pietų Georgia salos.

CALLOUSES?

Medicated Disks work to remove callouses, while cushioning pads protect from painful shoe friction.

Dr. Scholl's Zno-pads

Kool-Aid...On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETRA KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

L212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY

REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ NAMŲ PARDAVIMAS.

INSURANCE NOTARY PUBLIC
Skambinti tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

MARQUETTE PARK

Savininkas parduoda 3-jų mie-gamų mūr. bungalow. 2 mašinų garažas. Apyl. W. 69th St.
Skambinti 737-0746

LA GRANGE PARK

SAVININKAS PARDUODA
kampinį 1 1/2 aukšto mūrinį na-mą, 3 miegami, 1 1/2 vonios. Cent-rinis šildymas. 2 maš. garažas. Arti mokyklos ir krautvijo.
GALIMA TUOJ UŽIMTI.
Imokėjimas ir nuosimčiai pagal pasitarimą.
Skambinti (angliškai)
655-0833

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsa-kymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gauna-ma Naujienų administracijoje

— Argentinos užsienio reika-lų ministeris N. Costa Mendez pirmadienį tarėsi su Amerikos Valstybių organizacijos atsto-vais.

DON'T set his world on fire

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėslui automobilio Liability apdraudimas pensin-kams. Kreipitis:
A. LAURAITIS
6645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rū-šių stogus. Už darbą garan-tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. T. VERAS
Iskrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminų iškvietimai, pildomi pilietybės pra-symai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapella, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evanston, Ill. 60642. 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Cortaid
for the temporary relief of minor SKIN IRRITATIONS, ITCHING AND RASHES
Cortaid Cream
ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.